

กลยุทธ์และแนวทางในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย Strategy and Approach in Driving Thai Higher Education

วราพจน์ รักรธรรม¹

Vorapot Ruckthum

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์และแนวทางในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย เป็นการสร้างและทดสอบโมเดลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับบริบทของบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย รวมทั้งปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม และทิศทางการพัฒนาประเทศ ก่อนสรุปเป็นโมเดลกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย เพื่อทำการทดสอบเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม 38 ข้อ มีคำถามปลายเปิด 1 ข้อ ประชากร คือ คณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษาที่เป็นสมาชิกของ สคบท. รวม 61 สถาบัน ส่งแบบสอบถามโดยวิธีแบบสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และ Snowball ในเดือนมกราคม 2562 ได้กลับคืน 98 ชุด คิดเป็นร้อยละ 32.7 ใช้สถิติเชิงอนุมานในการทดสอบโมเดลกลยุทธ์ มีตัวแปรทั้งหมด 9 ตัวแปร เป็นตัวแปรต้น 8 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว และมีตัวแปรต้นทางประชากรศาสตร์อีก 6 ตัว ทดสอบสมการเชิงเส้น และ One-way ANOVA พบว่า (1) งบประมาณวิจัยที่พอเพียง (2) การพัฒนาด้านการเรียนการสอนต่าง ๆ และ (3) คุณภาพของบุคลากรในบัณฑิตวิทยาลัย คือ หัวใจในการพัฒนาบัณฑิตศึกษาเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศมากขึ้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การทดสอบตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ทั้งหมด 6 ตัว กับการมีส่วนร่วมโดยใช้

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

Faculty member, Graduate School, Assumption University, Bangkok, Thailand

E-mail: vorapotrck@au.edu

*Manuscript received December 4, 2019; revised February 26, 2020 and accepted March 18, 2020

One-way ANOVA ไม่พบว่ามีความแตกต่าง จึงสรุปได้ว่า ผลวิจัยโมเดลกลยุทธ์โดยสถิติอนุมาน เป็นไปตามที่เสนอและสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้กับบัณฑิตวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศได้

คำสำคัญ: การพัฒนาบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตศึกษาของประเทศไทย

Abstract

The research was conducted to identify strategies to improve Thai higher education system. The author reviewed international literature on higher education from relevant academic databases before comparing and contrasting with Thai higher education practices, while keeping in mind Thai population's characteristics, economics, social and national development's directions. A Thai higher education improvement model was derived from the literature review followed by a data collection using a questionnaire designed specifically for this purpose. The population of the study consisted of the administrators of graduate schools situated around Thailand who were also members of the Council of Graduate Administrators of Thailand. Out of 300 sets, 98 sets of questionnaires were returned online in total (32.7%). The proposed model was tested using inferential statistics and found significant statistical support. Results suggest adoption among various graduate schools in the country is recommended. Further test of the dependent variable on all the selected demographic variables using One-way ANOVA found no difference. Thus, it can be concluded that (1) sufficient research funding, (2) teaching and learning continuous improvement at different dimensions/levels and (3) quality of personnel are the main drivers of graduate studies development of Thailand and the model can be adopted among graduated schools in various parts of the country.

Keywords: Graduate studies development, Graduate school, Thai Higher Education

บทนำ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและทดสอบกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทยและเพื่อนำเสนอต่อสภาคณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษาแห่งประเทศไทย (สคบท.) ซึ่งเกิดขึ้นตามกรอบแนวคิดที่ได้หลังจากมีการประชุมและอภิปรายวาระอื่น ๆ ในที่ประชุมเมื่อปี 2559 ว่า คณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษาฯ เห็นพ้องว่า สคบท. ควรมีบทบาทในการชี้แจงการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของไทยเพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น จากเหตุผลที่ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา แต่ในระยะเวลา 4-5 ปี ที่ผ่านมา การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาไม่มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในแถบอาเซียน เช่น ทางด้านความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากปัญหาการเมืองที่ต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ตามไปด้วย ที่ประชุมจึงได้เสนอให้บัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก สคบท. เขียนโครงการวิจัยเพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น และหลังจากที่ได้มีการคัดเลือกโครงการวิจัยและดำเนินการวิจัยสำเร็จเรียบร้อยแล้วให้นำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะต่าง ๆ นำเสนอต่อ สคบท. ในการนี้ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญก็เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่ได้เขียนเสนอโครงการวิจัยเพื่อสร้างกลยุทธ์หรือค้นหาตัวแปรที่สำคัญต่าง ๆ ที่จะมีผลดีต่อการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทยแล้วนำโมเดลไปทดสอบทางสถิติ ซึ่งมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อที่กล่าวมา

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์และแนวทางในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมใช้กรอบแนวคิดที่ว่าในขั้นต้นควรเริ่มต้นด้วยการตรวจสอบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารบัณฑิตศึกษาที่ผ่านมา เพื่อค้นหาตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาบัณฑิตศึกษา เพื่อที่จะมาใช้สร้างเป็น โมเดลกลยุทธ์

หลังจากที่ได้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการสืบค้นเอกสารงานวิจัยในเรื่องนี้ อย่างครอบคลุมจากฐานข้อมูลต่าง ๆ สามารถคัดเลือกเอกสารที่สำคัญ ๆ ได้ประมาณ 50 บทความ ที่เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการบริหารจัดการบัณฑิตศึกษาทั้งทางภาครัฐและเอกชนที่ใช้กันใน ประเทศที่พัฒนาแล้วราว 10 ประเทศ อีกทั้ง การทบทวนวรรณกรรมได้เน้นการสืบค้นในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาเท่านั้น เพื่อความทันสมัยของข้อมูล ซึ่งจะเหมาะสมกับบริบทของการพัฒนาและบริหารบัณฑิตศึกษาปัจจุบันมากขึ้น เมื่อได้อ่านวิเคราะห์และตรวจสอบเอกสารที่คัดเลือกมา พบว่า มีแนวทางประมาณ 20 แนวทางที่นิยมใช้กันในการบริหารบัณฑิตศึกษาในหลาย ๆ ประเทศ และในหลายมิติ อีกทั้ง ในการนี้ก็ได้ทำให้เห็นมุมมอง วิธีการคิด เหตุผล ความเป็นมาของการบริหารจัดการบัณฑิตศึกษาทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้มีการนำรายงานการทบทวนวรรณกรรมเสนอต่อที่ประชุม สคบท. ครั้งที่ 2/2561 และจะขอสรุปรายละเอียดมาในบทความนี้อีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

นโยบายและการบริหารบัณฑิตศึกษาที่ใช้กันในประเทศที่พัฒนาแล้วราว 10 ประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป พบว่า มีนโยบายต่าง ๆ ที่นิยมใช้ในบัณฑิตศึกษาในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ได้แก่ (1) นโยบายการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันบัณฑิตศึกษาต่าง ๆ กันเองและกับองค์กรต่าง ๆ (American Association of State Colleges and Universities, 2017; European University Association, 2018; Ireland Report of the Strategy Group, 2011; Universities UK, 2017) (2) นโยบายการส่งเสริมให้สถาบันบัณฑิตศึกษาหาเงินทุนจากภายในและภายนอก รวมถึงที่อื่น ๆ มาใช้ในการทำวิจัย (Ireland Report of the Strategy Group, 2011; Universities UK, 2017; Zhou, 2007) (3) นโยบายการพัฒนาเสรีภาพทางวิชาการขึ้นภายในมหาวิทยาลัย เช่น เสรีภาพในการเลือกหัวข้อวิจัยหรือหัวข้อในการจัดสัมมนาทางวิชาการ และการตีพิมพ์ผลงานวิจัย

(Higher Education Bureau, 2012; Zhou, 2007) (4) นโยบายการให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของสถาบันบัณฑิตศึกษาและชุมชนรวมไปถึงท้องถิ่นในเรื่องของการทำวิจัย (Delgado, 2014; Zhou, 2007) (5) นโยบายการสร้างระบบประกันคุณภาพที่ครอบคลุมทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น ส่วนการปกครองระดับจังหวัดและท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางของการเรียนรู้ด้วย (Delgado, 2014; Maruyama, 2008; Ríos, 2015; The Ministry of Education, 2014) (6) นโยบายการให้ความสำคัญต่อความต้องการของนักศึกษาต่างชาติ เช่น ที่พัก อาหาร การสนทนา ภาษา และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีงาม (Delgado, 2014; Federal Register of Legislation, 2017; Ireland Report of the Strategy Group, 2011; Maruyama, 2008) (7) นโยบายการออกแบบหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงานในหลาย ๆ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (Abbott & Doucouliagos, 2003; Ríos, 2015; The Ministry of Education, 2014) (8) นโยบายปรับปรุงทักษะและความสามารถของบุคลากรฝ่ายวิชาการและฝ่ายสนับสนุนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (European Union, 2017; Ireland Report of the Strategy Group, 2011) (9) เปิดโอกาสให้หลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกมีการได้รับการกำหนดโดยการมีส่วนร่วมของตลาดแรงงานผู้ว่าจ้าง และองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ด้วย เช่น จากภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งที่แสวงและไม่แสวงหาผลกำไร (Ireland Report of the Strategy Group, 2011) (10) นโยบายการสร้างหลักสูตรเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาในปีแรกและก่อนการเริ่มหลักสูตรบัณฑิตศึกษา (Ireland Report of the Strategy Group, 2011) (11) นโยบายการให้ความสำคัญในด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดี (Delgado, 2014; Publications of the Ministry of Education, 2004; Strategic Workshops Open Education, 2014; The Ministry of Education, 2014; U.S. Department of Education, 2017) (12) นโยบายระบบการจัดสรรเงินทุนจากภาครัฐโดยใช้การแข่งขันทางผลงานวิชาการและการผลิตนักศึกษาที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงานเป็นตัวชี้วัด เพื่อความมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตมากยิ่งขึ้น (Abbott & Doucouliagos, 2003; Maruyama, 2008; U.S. Department of Education, 2015)

- (13) นโยบายการพัฒนากระบวนการกู้ยืมของนักศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและหรือเหมาะสมกับผู้เรียนที่มาจากหลากหลายพื้นฐานมากยิ่งขึ้น (Delgado, 2014; Universities UK, 2018)
- (14) นโยบายการสนับสนุนการเงินอย่างเพียงพอแก่นักศึกษาผู้มีรายได้น้อย เช่น มีทุนเรียนโดยให้ช่วยทำวิจัยในเรื่องต่าง ๆ (American Association of State Colleges and Universities, 2017; U.S. Department of Education, 2015)
- (15) นโยบายการให้ความสำคัญแก่ความต้องการของนักเรียนผู้พิการ (U.S. Department of Education, 2017)
- (16) นโยบายให้มีการจัดตั้งและพัฒนาองค์กรนิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะในด้านของงบประมาณ เพื่อให้มีการรับรองประโยชน์และสิทธิของนักศึกษาอย่างเป็นระบบและเหมาะสม (Goldsmith, 2017) มหาวิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัยต่าง ๆ
- (17) นโยบายใช้ระบบการศึกษาหรือรูปแบบที่คล้ายกันเพื่อให้นักศึกษาสามารถโอนหน่วยกิตหรือใบปริญญาไปยังประเทศอื่น ๆ ได้ เช่น ในเอเชียและยุโรป เพื่อการแสวงหางานหรือศึกษาต่อ
- (18) นโยบายควรมีการให้ความสำคัญในการฝึกฝนทักษะที่สามารถถ่ายทอดได้ไปยังการทำงานและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรให้มากขึ้น รวมทั้งการตอบโต้ขององค์กรทั้งภายในและภายนอกประเทศได้ (European University Association, 2018; U.S. Department of Education, 2015)
- (19) นโยบายการจัดสร้างระบบสารสนเทศที่ดีสำหรับนักศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนรู้และการบริหารจัดการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (U.S. Department of Education, 2015)
- (20) นโยบายสนับสนุนให้ผลของการประเมินคุณภาพของมหาวิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัยมีการเปิดเผยสู่สาธารณะอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง (Publications of the Ministry of Education, 2004) และ
- (21) นโยบายการระดมทุนเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตรอย่างพอเพียงเพื่อการทำวิจัยในการศึกษาหลักสูตรหรือสาขานั้น ๆ (Abbott & Doucouliagos, 2003; Delgado, 2014; Norton & Cakitaki, 2016; Publications of the Ministry of Education, 2004; U.S. Department of Education, 2015)

จากรายละเอียดของนโยบาย และข้อมูลที่กล่าวมาสามารถนำมาจัดแบ่งเป็นกลุ่มนโยบายได้ 8 กลุ่ม (หรือ 8 ตัวแปรหลัก) ที่มีผลต่อการพัฒนาบัณฑิตศึกษาที่คาดว่าจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการพัฒนาของประเทศโดยรวม ตัวแปรหลักที่ได้ตรวจสอบคัดกรองและจัด

เข้ากลุ่มมีดังนี้

1. เงินทุนหรืองบประมาณสำหรับการทำวิจัยที่พอเพียง และการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจในการร่วมกันดูแลกำหนดทิศทางการจัดการบัณฑิตศึกษา
2. การตอบสนองความต้องการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แก่นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เช่น การศึกษาทำงานทางด้านวิชาชีพ ผ่านกิจกรรมที่จำเป็นทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
3. การให้บริการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนิสิตนักศึกษานานาชาติเพื่อความเป็นสากลของบัณฑิตศึกษา
4. การมีระบบประกันคุณภาพและการให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
5. การมีระบบสารสนเทศเพื่อให้ข้อมูลสำหรับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนเข้าเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาที่สามารถช่วยให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดหลักสูตร
6. มีระบบการเรียนการสอน และการวิจัยที่มีความเชื่อมโยงต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
7. มีการตอบสนองต่อความต้องการหลักของนิสิตนักศึกษาผู้พิการอย่างครอบคลุม
8. การพัฒนาคุณภาพของบุคลากรทางวิชาการและทางฝ่ายสนับสนุนในระดับบัณฑิตวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ

การสร้างแบบสอบถาม

ตัวแปรที่ได้มาข้างต้นได้นำมาใช้ในการออกแบบและสร้างแบบสอบถามโดยได้มีการทบทวนการวิเคราะห์ห้วงวรรณกรรมที่ใช้ทั้งหมดอีกรอบเพื่อค้นหาตัวแปรย่อยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรหลักรวมไปถึงความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ หลังจากที่ได้ตรวจสอบตัวแปรย่อยที่เกี่ยวข้องที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมในรอบสองทั้งหมดแล้ว ได้มีการจัดแบ่งเข้ากลุ่มตามตัวแปรหลักแล้วได้นำตัวแปรย่อยทั้งหมดมาสร้างลงเป็นรูปแบบคำถาม

โดยพยายามคงความหมายเพื่อให้เห็นถึงตัวแปรหลักนั้น ๆ ทั้งในภาพรวมและภาพย่อยอย่างครบถ้วนมากที่สุด และเพื่อให้เข้าใจง่ายระหว่างการตอบแบบสอบถาม เนื่องจากผู้กรอกแบบสอบถามมีกระจายอยู่ตามบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศและอาจมีบริบทที่แตกต่างกัน ทีมผู้วิจัยสามารถสร้างคำถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรหลักได้ทั้งหมด 38 คำถาม แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นใช้ระบบการตอบแบบ Likert Scale (1-5) สำหรับใช้ในการทดสอบโมเดลสมมุติฐาน

ทีมผู้วิจัยได้มีการนำเสนอแบบสอบถามต้นฉบับต่อที่ประชุม สคบท. ในครั้งที่ 3/2561 เพื่อขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารบัณฑิตศึกษาให้คำแนะนำเพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการปรับปรุงแบบสอบถามก่อนจะมีการแจกแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาชิกสภาคณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษาแห่งประเทศไทยได้ให้ความกรุณาส่งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแบบสอบถามกลับมาในปลายเดือนธันวาคม 2561 (Face and content validity) ซึ่งทีมผู้วิจัยได้นำคำแนะนำต่าง ๆ ไปใช้ในการปรับปรุงแบบสอบถามต้นฉบับ และทดสอบใช้ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง อีกทั้งทีมผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์ลงใน Google form และได้มีการตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้ง

วิธีการศึกษา

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรของการศึกษานี้คือ ผู้บริหารบัณฑิตวิทยาลัยที่กระจายอยู่ตามมหาวิทยาลัยที่มีบัณฑิตวิทยาลัยทั่วประเทศและเป็นสมาชิกของ สคบท. จำนวน 61 แห่ง จากการคำนวณจำนวนประชากร โดยการประเมินจากจำนวนตำแหน่งผู้บริหารของบัณฑิตศึกษาคาดว่าจะมีประชากรราว 300 คน ซึ่งทั้งหมดได้นำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างทีมผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามผ่านไปยังสมาชิก สคบท. โดยทาง Group Line ที่ดูแลโดยสำนักเลขานุการ สคบท. เพื่อให้ช่วยกรอกและส่งต่อไปยัง คณบดี รองคณบดี ผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร รวมถึงผู้บริหารฝ่ายสนับสนุนของบัณฑิตวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ วิธีการกระจายแบบสอบถามทีมผู้วิจัยได้ใช้วิธี Simple random quota sampling และ snowballing sampling technique

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทีมผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามผ่านทาง Group Line ในวันที่ 31 มกราคม 2561 โดยทางสำนักเลขานุการ สคบท. เป็นผู้ช่วยประสานงาน และช่วยกระจายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างตามที่กล่าวมาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารบัณฑิตศึกษา สรุปลงเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 1 เดือน จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับมีทั้งหมด 98 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 32.7 ของจำนวนสมาชิก

ผลการศึกษา

หลังจากได้ข้อมูลและตรวจสอบเบื้องต้นแล้ว ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ว่า (1) ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่มากที่สุดคือ อาจารย์ รองลงมาคือ ผู้บริหาร (2) อายุงานในองค์กรที่มากที่สุดคือ 11 ถึง 15 ปี ตามด้วย 6 ถึง 10 ปี (3) ที่ตั้งของบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ในภาคกลางมากที่สุดตามด้วยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (4) ประเภทคณะที่มีมากที่สุดคือ คณะที่มีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะภาษาไทย (5) เพศของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ เพศหญิงตามด้วยเพศชาย และ (6) กลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่มากที่สุดคือ กลุ่ม 41 ถึง 45 ปี ตามด้วย 46 ถึง 50 ปี

สมมุติฐานการวิจัย

ในส่วนของการทดสอบสมมุติฐานโมเดลที่มี 7 ตัวสมมุติฐาน คือ (1) ตัวแปรต้นทางประชากรศาสตร์ทั้ง 6 ตัว มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (ระดับการมีส่วนร่วมของบัณฑิตศึกษาในการพัฒนาประเทศ) ทดสอบโดยใช้ T-Test และ One-way ANOVA และ (2) ตัวแปรต้นในโมเดล กลยุทธ์ทั้ง 8 ตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยใช้ Multiple linear regression

ก่อนมีการทดสอบสมมุติฐานทั้ง 7 ตัว ได้มีการทดสอบตัวแปรต้นเชิงทัศนคติทุกตัวโดย Exploratory Factor Analysis ผลพบว่าค่า Eigenvalue > 1 ในทุกตัวแปรทางทัศนคติทั้ง 9 ตัว

ผลการทดสอบโมเดลสมมุติฐาน

การทดสอบสมมุติฐานทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีร่วมกัน 7 สมมุติฐาน และเพื่อความเข้าใจง่ายจะขอ นำเสนอสมมุติฐานกลุ่มที่ 2 ก่อน จากการใช้สมการเชิงเส้น (Multiple linear regressions) พบว่ามีตัวแปรหลักเพียง 3 ตัวจาก 8 ตัว ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศของบัณฑิตศึกษา คือ (1) งบประมาณที่เพียงพอ (2) การพัฒนาการเรียนการสอนในมิติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และ (3) คุณภาพของบุคลากรในบัณฑิตวิทยาลัยมีความสัมพันธ์ต่อผลการพัฒนาประเทศของ บัณฑิตศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจากที่พบ 3 ตัวแปรต้นหลักนั้นมีตัวแปรย่อยที่ทำให้ เกิดผลกระทบดังนี้

ตัวแปรต้นที่ 1 ด้านงบประมาณที่เพียงพอ (เช่น เงินทุนทำวิจัย การมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาค ธุรกิจในการบริหารจัดการบัณฑิตศึกษา บริบทและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในเรื่องนี้) พบตัวแปรย่อย ทั้งหมด 6 ตัว คือ

1. การจัดให้มีการระดมทุนจากภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อการทำวิจัยให้เพิ่มมากขึ้น
2. การจัดสรรงบประมาณด้านวิจัยที่ได้มาให้กับอาจารย์และนักศึกษา เช่น มีงบประมาณ แบบสะสมในวงเงิน 1 ล้านบาทต่อปีเป็นอย่างน้อย
3. การยกระดับความรู้ความสามารถของบุคลากรทุก ๆ ฝ่ายในบัณฑิตวิทยาลัยให้มีจำนวน ครั้งเพิ่มมากขึ้น
4. การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรเพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถตีพิมพ์ ผลงานในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติให้มีจำนวนขึ้นเพิ่มมากขึ้นต่อหนึ่งปีการศึกษา
5. การพัฒนาเสรีภาพทางวิชาการให้เพิ่มมากขึ้นเทียบกับในปัจจุบัน (ทางทัศนคติ)
6. การเพิ่มมาตรฐานการดูแลรับรองความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษานานาชาติให้เพิ่มมากขึ้น

ตัวแปรต้นที่ 2 ระบบการเรียนการสอน (ระบบการเรียนการสอนและการวิจัยที่มีความเชื่อมโยง กับชุมชน และท้องถิ่น) พบตัวแปรย่อยที่สำคัญ 4 ตัว คือ

1. จัดให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสฝึกงานในด้านที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอย่างน้อย 1 เทอมต่อหลักสูตรการศึกษา
2. เน้นให้งานวิจัยมีความเชื่อมโยงกับความต้องการภายนอก เช่น จากภาครัฐและภาคเอกชนทั้งที่แสวงและไม่แสวงหาผลกำไรเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10%
3. ออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับตลาด และการจ้างงานที่เหมาะสมในอนาคตให้มากขึ้นผ่านการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
4. เพิ่มการทำวิจัยที่มีความเชื่อมโยงต่อความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมการเมือง (และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน) ให้มากยิ่งขึ้นอย่างน้อย 10%

ตัวแปรต้นที่ 3 แนวทางการบริหารจัดการบุคลากรทางวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษา (ลักษณะของบุคลากรในบัณฑิตวิทยาลัย) พบตัวแปรย่อยที่สำคัญ 2 ตัว คือ

1. มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้และแบ่งปันประสบการณ์อย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน
2. มีการสรรหาบุคลากรที่มีการศึกษาหรือผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติมาประจำให้เพิ่มมากขึ้นอย่างน้อย 10% (R Square = 0.267, Sig = 0.00; Standardized Beta coefficients ของตัวแปรหลักทั้ง 3 คือ: 0.307, 0.235, 0.204) สามารถดูรายละเอียดตามตารางการวิเคราะห์สถิติโมเดลสรุปด้านล่างนี้)

โมเดลสรุป Summary

โมเดล	R	R Square	Adjusted R Square	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการถดถอย
1	.517 ^a	.267	.201	.59399

a. ตัวแปรต้น: (ค่าคงที่) งบประมาณเพื่อทำวิจัย การให้บริการนิสิตนักศึกษา การให้บริการนักศึกษานานาชาติ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การทำวิจัยที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่น การให้บริการแก่นักศึกษาผู้พิการ การพัฒนาบุคลากรของบัณฑิตศึกษา

ตารางอนิวา ANOVA^a

โมเดล		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	11.436	8	1.429	4.052	.000^b
	Residual	31.401	89	.353		
	Total	42.837	97			

- a. ตัวแปรตาม: การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศของบัณฑิตศึกษา
- b. ตัวแปรต้น: (ค่าคงที่) งบประมาณเพื่อทำวิจัย การให้บริการนิสิตนักศึกษา การให้บริการนักศึกษานานาชาติ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การทำวิจัยที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่น การให้บริการแก่นักศึกษาผู้พิการ การพัฒนาบุคลากรของบัณฑิตศึกษา

ค่าสัมประสิทธิ์ Coefficients^a

โมเดล		ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุปกติ		การถดถอยพหุแบบมาตรฐาน	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(จุดตัดบนแกน Y)	3.959	.060		65.984	.000
	งบประมาณเพื่อการทำวิจัย	.204	.060	.307	3.380	.001
	การให้บริการนิสิตนักศึกษา	-.016	.060	-.024	-.263	.793
	การให้บริการนักศึกษานานาชาติ	.112	.060	.168	1.852	.067
	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ	.092	.060	.138	1.523	.131
	การพัฒนาระบบสารสนเทศ	-.089	.060	-.134	-1.474	.144
	การทำวิจัยที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่น	.156	.060	.235	2.591	.011
	การให้บริการแก่นักศึกษาผู้พิการ	.067	.060	.101	1.114	.268
	การพัฒนาบุคลากรของบัณฑิตศึกษา	.135	.060	.204	2.245	.027

- a. ตัวแปรตาม: การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศของบัณฑิตศึกษา

การทดสอบสมมุติฐานอีก 6 ตัว (ตัวแปรต้นมาจากตัวแปรทางประชากรศาสตร์ 6 ตัวกับตัวแปรตาม 1 ตัว คือระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศของบัณฑิตศึกษา)

สถิติที่ใช้ทดสอบคือ One-way ANOVA กับตัวแปรต้นทางประชากรศาสตร์ (Nominal independent variables) เพื่อให้เห็นความแตกต่างของนโยบายต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศผ่านทางบัณฑิตศึกษาตามการแบ่งแยกทางประชากรศาสตร์คือ ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุงาน ที่ตั้งของบัณฑิตวิทยาลัย ประเภทของคณะ เพศ และกลุ่มของอายุ พบว่าในเชิงประชากรศาสตร์นั้น ตัวแปรต้นทุกตัว เช่น ตำแหน่งงาน อายุ เพศ ต่างเห็นพ้องว่านโยบายต่าง ๆ ที่สามารถมีผลต่อการช่วยขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาและการพัฒนาประเทศนั้นไม่มีความแตกต่างกันในเชิงตัวแปรด้านประชากรทั้ง 6 ตัว (และเมื่อตรวจสอบระดับค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามแล้วพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศของบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างดี Mean = 3.95, SD = 0.664)

ผลการศึกษารั้งนี้ สรุปได้ว่า โมเดลกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทยที่ได้สร้างขึ้นเพื่อทำการทดสอบผ่านสมมุติฐานที่ตั้งขึ้นทั้ง 7 ข้อ นั้น ได้รับการทดสอบทางสถิติ ซึ่งหมายความว่านโยบายต่าง ๆ ที่ค้นพบทางสถิตินั้นมีผลต่อการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศ และสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งตัวแปรต้นต่าง ๆ ที่ค้นพบสามารถนำไปใช้ได้บัณฑิตศึกษาในทุกภูมิภาคได้ เนื่องจากประชากรทุกกลุ่มต่างเห็นพ้องว่า (1) งบประมาณการทำวิจัยที่พอเพียง (2) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนในมิติต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของบัณฑิตศึกษาในแต่ละแห่ง และ (3) การพัฒนาคุณภาพของบุคลากรของบัณฑิตศึกษา คือ หัวใจในการพัฒนาและปรับปรุงบัณฑิตศึกษาเพื่อให้บัณฑิตศึกษานั้น ๆ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

การทดสอบสมมุติฐานต่าง ๆ ของโมเดลทั้งหมด 7 สมมุติฐาน ผลทางสถิติชี้ให้เห็นว่าผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งขึ้นทั้ง 7 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมที่ได้นำไป

ใช้สร้างโมเดล แม้จะไม่ได้ครบทุกตัวแปรต้นที่มีในโมเดล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า ตัวแปรต้นบางตัวใน โมเดลกลยุทธ์ที่พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อบริบทของการพัฒนาบัณฑิตศึกษาและการขับเคลื่อนของประเทศมากเท่ากับบัณฑิตศึกษาในประเทศอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากการที่เรามี สังคม วัฒนธรรม และระบบเศรษฐกิจที่ต่างกันจากพวกเขา ยกตัวอย่าง เช่น ไทยเป็นประเทศที่เน้นการบริการและการส่งออกมากกว่าการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต้องใช้การร่วมมือกันทางวิชาการในระดับนานาชาติมาก ดังที่ผลการวิจัยพบว่า โมเดลสำหรับการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศนั้นมี 3 ตัวแปรหลักเท่านั้น คือ (1) งบประมาณที่ควรเพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอ (2) การพัฒนาทางด้านการเรียนการสอนในมิติต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และ (3) คุณภาพของบุคลากรในบัณฑิตวิทยาลัยคือ หัวใจในการพัฒนาบัณฑิตศึกษาเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น

แต่ไม่พบว่าสิ่งแวดล้อมทางวิชาการอื่น ๆ ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความร่วมมือระดับนานาชาติ เช่น การให้บริการที่เพียงพอและครอบคลุมแก่นักศึกษานานาชาติและนักศึกษาผู้พิการ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การวิจัยที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่นเป็นตัวแปรต้นที่มีความสำคัญต่อบริบทของประเทศไทย (เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่นในโมเดล) เป็นต้น

วิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดได้มีการประมวลข้อเสนอแนะที่มีเข้ามาหลากหลายสาเหตุอาจเนื่องมาจากว่า ถิ่นที่ตั้งและบริบทของบัณฑิตศึกษาในแต่ละแห่งแตกต่างกันและได้มีการสรุปประเด็นหลัก ๆ ได้ 17 ประเด็นดังนี้

1. นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่ต่อยอดมาจากงานวิจัย ควรนำไปเทียบเคียงกับการตีพิมพ์ และใช้สำหรับความสำเร็จทางการศึกษาได้ และรัฐควรเป็นผู้ลงทุนให้ในหลักสูตรต่าง ๆ ที่สามารถตอบโจทย์ของชุมชนและท้องถิ่น

2. โครงสร้างการบริหารจัดการภายในบางจุดของแต่ละมหาวิทยาลัยอาจไม่เหมือนกัน ดังนั้น ผลการวิจัยควรมีการเลือกใช้เพื่อให้เหมาะสมกับพันธกิจของบัณฑิตวิทยาลัยหรือตามบริบท

ของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ

3. จัดให้มีระบบสารสนเทศ เช่น เว็บไซต์เป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากการมีนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น
4. สถาบันควรปรับเปลี่ยนจากการแข่งขันมาเป็นการสร้างความร่วมมือกันให้มากยิ่งขึ้น
5. เปลี่ยนบทบาทหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นหน่วยประสานงานธุรการไม่ควรผลิตบัณฑิต การบริหารผลิตบัณฑิตควรให้เป็นหน้าที่ของคณะ หรือหน่วยงานที่เป็นศาสตร์มากกว่า เพื่อลดการสูญเปล่าด้านงบประมาณ
6. การตีพิมพ์วิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษอาจไม่ได้ช่วยพัฒนาประเทศไทย เพราะผู้ใช้ประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่เป็นคนไทย เช่น ครู นักศึกษา ฯลฯ ซึ่งไม่อ่านภาษาอังกฤษ ฉะนั้นอาจไม่เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติเท่าที่ควร
7. บัณฑิตวิทยาลัยควรเป็นหน่วยงานกลางในการพิจารณาความซ้ำซ้อนของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย
8. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านึงถึงหน้าที่มากกว่าสิทธิ
9. เพิ่มทักษะการบริหารจัดการ การสร้างภาวะผู้นำ การรับผิดชอบตนเองตามบทบาทอย่างเหมาะสมจริงจัง การสร้างเครือข่ายคณาจารย์และบัณฑิตของหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ
10. ให้ความสำคัญกับ Alumni หรือศิษย์เก่าที่จบไปแล้วที่นำไปสู่การทำงานร่วมกันของสถาบันกับสมาคมศิษย์เก่า
11. ให้ความสำคัญกับภาษาต่างประเทศที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาจีน และภาษาทางเลือกอื่น ๆ
12. พัฒนาภาษาอังกฤษโดยมุ่งเน้นที่การนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสื่อสาร และการเขียนเอกสารบทความ ไม่ใช่การสอบ หรือไม่ใช่พิจารณาเพียงเพื่อผลจากการสอน
13. บัณฑิตวิทยาลัยควรเป็นผู้กำหนดนโยบายและบริหารหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานหรือผู้ใช้บัณฑิตให้มากขึ้น

14. มีนโยบายการพัฒนามหาบัณฑิตและคุณวุฒิบัณฑิตด้านคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย
15. นโยบายเรื่องนานาชาติ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ไม่ควรริบเร่งทำงานเกินไปต้องคำนึงถึงบริบทนักศึกษาไทยด้วย เช่น แพลตฟอร์มเป็นภาษาอังกฤษ สุดท้ายห้องสมุดขอต้นฉบับภาษาไทย เพราะนิสิตนักศึกษาไทยส่วนใหญ่ไม่อ่านภาษาอังกฤษ
16. การบังคับผลสอบภาษาอังกฤษทำให้คนไทยหลายคนขาดโอกาสเข้าเรียนต่อหรือทำงาน
17. การที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ บังคับให้บัณฑิตตีพิมพ์บทความลงในวารสารระดับนานาชาติ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจบตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ด้านล่างนี้กลั่นกรองมาจากผลวิจัยโดยตรง (และข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดบางส่วนที่รองรับกัน) อีกทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ นี้จะขอเสนอในแบบภาพรวมเพื่อให้บัณฑิตศึกษาแต่ละแห่งนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมเอง ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ได้มาจากคำถามปลายเปิดที่ไม่ได้มีการนำมาทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ จะไม่ขอกล่าวถึงในจุดนี้ แต่จะให้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณา (ดังนั้น การวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากคำถามปลายเปิดที่ดี ๆ น่าสนใจ และหลากหลายจะเปิดให้เป็นดุลพินิจของผู้อ่านเองเวลาที่ต้องการนำไปใช้ในแต่ละบัณฑิตวิทยาลัย)

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนบัณฑิตศึกษาของประเทศไทยที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้สรุปได้ ดังนี้

1. บัณฑิตวิทยาลัยควรมีการระดมทุนจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อใช้สำหรับทำวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น
2. บัณฑิตวิทยาลัยควรมีการระดมทุนและกระจายงบวิจัยที่ได้จากการระดมทุนไปสู่อาจารย์และนักศึกษา เช่น จัดตั้งงบประมาณประจำปีในรูปแบบของวงเงินวิจัยสะสม อาจเริ่มต้นจากจำนวน 1 ล้านบาทต่อปี เป็นต้น

3. มีการจัดอบรมเพื่อช่วยยกระดับความรู้ความสามารถของบุคลากรทุกฝ่ายในบัณฑิตศึกษาให้เพิ่มมากขึ้นอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสามารถของบุคลากรฝ่ายวิชาการและฝ่ายสนับสนุน เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถตีพิมพ์ผลการวิจัยในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติได้มากขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 30 ของผู้เรียน

5. มีการพัฒนาเสรีภาพทางวิชาการอย่างเป็นระบบให้มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการเลือกหัวข้อ การทำงานเป็นทีมกับอาจารย์ที่ปรึกษาและหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ตัวแทนจากชุมชนในท้องถิ่น เพื่อการแสดงความคิดเห็นในเรื่องทิศทางของการทำวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

6. เพิ่มมาตรฐานการดูแลและรักษาความปลอดภัยแก่นักศึกษานานาชาติให้มากขึ้น เพื่อความเชื่อมโยงในการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

7. จัดให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสไปฝึกงานในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและหรือการเรียนในภาควิชาต่าง ๆ อย่างน้อย 1 เทอมต่อหลักสูตรการศึกษา

8. งานวิจัยควรมีความเชื่อมโยงกับความต้องการของภาคธุรกิจและเอกชนมากขึ้น เช่น การเชิญผู้บริหารจากองค์กรที่เคยจ้างนิสิตนักศึกษาที่จบไปแล้วมาช่วยเสนอความคิดเห็น ออกแบบ และหรือช่วยปรับปรุงหลักสูตรให้มีการตอบโจทย์ต่อตลาดและการจ้างงานให้มากขึ้นอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเทอม

9. งานวิจัยควรมีความเชื่อมโยงกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องการช่วยส่งเสริมและการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา สิ่งแวดล้อม เด็กและครอบครัว เป็นต้น อย่างน้อยร้อยละ 10 ของหัวข้อวิจัยในแต่ละปี

10. เชิญวิทยากรภายนอกทั้งในและต่างประเทศมาให้ความรู้และแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง แก่นิสิตนักศึกษา (ถ้าเป็นอาจารย์ชาวต่างชาติควรมีการแจกเอกสารแปลล่วงหน้าก่อนมีการบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมตัวในการตั้งคำถาม)

11. สรรหาบุคลากรที่มีการศึกษา และหรือผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติให้มากขึ้น โดยอาจมีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเทอม

ข้อจำกัดของการทำวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเก็บข้อมูลแบบ Online ซึ่งมีผลดีหลายประการ เช่น สามารถทำให้มีการเข้าถึงข้อมูลกรอกแบบสอบถามได้ง่าย ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลไม่นาน ประหยัดค่าใช้จ่าย และการเตรียมไฟล์ข้อมูลก็ทำได้ง่าย การออกแบบสอบถามสามารถทำได้หลายรูปแบบ แต่ข้อเสียก็มี เช่น ไม่สามารถสัมภาษณ์ผู้กรอกแบบสอบถามในเรื่องที่ทำวิจัยได้โดยตรง การแจกแบบสอบถามอาจกระจายไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้ไม่เท่ากันและอาจไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร และจำนวนแบบสอบถามที่ได้กลับมาอาจกำหนดได้ไม่ดีเท่าที่ควรอย่างเช่นในครั้งนี้ แต่ก็มีปริมาณเพียงพอสำหรับการทดสอบทางสถิติ

References

- American Association of State Colleges and Universities. (2017). *Top 10 higher education state policy issues for 2017*. Retrieved from <https://www.aascu.org/policy/publications/policy-matters/Top10Issues2017.pdf>
- Abbott, M., & Doucouliagos, C. (2003). *The changing structure of higher education in Australia, 1949-2003*. Melbourne: Deakin University, School of Accounting, Economics and Finance.
- Delgado, L. (2014). Governance of higher education in Spain. *Leadership and Governance in Higher Education, 1*, 120-146.
- European Union. (2017). *Education and training monitor*. Retrieved from http://ec.europa.eu/education/sites/education/files/monitor2017_en.pdf
- European University Association. (2018). *Learning and teaching in Europe's Universities: An EUA position paper*. Retrieved from [http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/learning- and teaching-in-europe-s-universities---an-eua-position-paper](http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/learning-and-teaching-in-europe-s-universities---an-eua-position-paper)
- Federal Register of Legislation. (2017). *Internationalizing Australian higher education*. Retrieved from <https://www.legislation.gov.au/>
- Goldsmith, P. (2017). The international student wellbeing strategy. *Education in New Zealand*. Retrieved from <https://www.education.govt.nz/assets/Documents/Ministry/Strategies- and-policies/internationalStudentWellbeingStrategyJune2017.pdf>
- Higher Education Bureau. (2012). *Higher education in Japan*. Retrieved from http://www.mext.go.jp/en/policy/education/highered/title03/detail03/_icsFiles/afieldfile/2012/06/19/1302653_1.pdf.
- Ireland Report of the Strategy Group. (2011). *National strategy for higher education 2030*. Retrieved from <http://hea.ic/assets/uploads/2017/06/National-Strategy-for-Higher-Education-2030.pdf>
- Maruyama, F. (2008). An overview of the higher education system in Japan. *President of Center for National University Finance and Management, 1*, 1-12.
- Norton, A., & Cakitaki, B. (2016). *Mapping Australian higher education 2016*. Melbourne: Grattan Institute.

- The Ministry of Education. (2014). *Management and steering higher education in Finland*. Retrieved from https://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/_Management_and_Steering_of_HE_in_Finland_2004_.pdf
- Ríos, C. (2015). Quality assurance in higher education in Spain: An overview of the accreditation system. *International Research and Review*, 5(1), 25-45.
- Strategic Workshops Open Education. (2014). Supporting open education policymaking by higher education institutions in the Netherlands. Retrieved from <https://www.surf.nl/binaries/content/assets/surf/en/2014/article-strategic-workshops-open-education---lessons-learned-march>
- The Ministry of Education. (2014). Tertiary education strategy. Retrieved from [file:///Users/chengyixuan/Library/Mobile%20Documents/com~apple~CloudDocs/Tertiary-Education-Strategy%20\(1\).pdf](file:///Users/chengyixuan/Library/Mobile%20Documents/com~apple~CloudDocs/Tertiary-Education-Strategy%20(1).pdf)
- U.S. Department of Education. (2015). *Focusing higher education on student success*. Retrieved from <https://www.ed.gov/news/press-releases/fact-sheet-focusing-higher-education-student-success>
- U.S. Department of Education. (2017). *Reimagining the role of technology in higher education*. Retrieved from <https://tech.ed.gov/files/2017/01/NETP17.pdf>
- Universities UK. (2017). *Innovation and growth factsheet series: Funding local development*. Retrieved from <https://www.universitiesuk.ac.uk/policy-and-analysis/reports/Documents/2017/innovation-growth-factsheet-funding-local-development.pdf#search=funding%20local%20development>
- Universities UK. (2018). *General briefing: Funding for higher education*. Retrieved from <https://www.universitiesuk.ac.uk/policy-and-analysis/reports/Documents/2018/uuk-parliamentary-briefing-funding-higher-education.pdf#search=general%20briefing%203A%20funding%20for%20higher%20education>
- Zhou, B. (2007). *Academic freedom and institutional autonomy of higher education in the United Kingdom, New Zealand and Hong Kong*. Research and Library Services Division, Legislative Council Secretariat.